LSDP

SOCIALDEMOKRATAS

2010 m. gruodis Nr. 10

Laikraštis, tęsiantis šimtmetines tradicijas. Leidžiamas nuo XX a. pradžios.

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS 2011 METŲ RINKIMŲ Į VIETOS SAVIVALDYBES PROGRAMOS NUOSTATOS

SVARBIAUSIA – ŽMOGUS

Socialdemokratų tikslas – gerovės visiems valstybė. Gerovės visiems valstybėje nėra vietos skurdui, nedarbui, socialinei nelygybei, žmogaus teisių pažeidimams. Ekonominės reformos niekada nedaromos žmonių socialinio teisingumo sąskaita. Tokioje šalyje vystomas socialiai atsakingas verslas, joje – geros socialinės garantijos ir mažėja skirtumai tarp turtingų ir neturtingų. Deja, pastarieji metai rodo, kad nuo šios idėjos dabartinė valdžia tolsta, todėl savivalda įgyja ypatingą reikšmę: tvarkinga aplinka, gerai organizuotas viešasis transportas, kokybiškas ir visiems prieinamas švietimas, sveikatos apsauga, tinkamas rūpestis pagyvenusiais, neįgaliaisiais – tai tik dalis funkcijų, kurias turi užtikrinti vietos savivalda.

Svarbiausios mūsų programinės nuostatos yra šios:

1. Socialdemokratai už – pagalbą žmonėms, kuriuos užklupo ekonominio sunkmečio problemos ir naujų darbo vietų kūrimą.

Mes suprantame, kad savivalda turi gana ribotas galimybes, tačiau visas savo pastangas nukreipsime, kad būtų įgyvendinti šie mūsų keliami uždaviniai:

- Sieksime pritraukti investicijas į savivaldybes, kad būtų kuriama kuo daugiau darbo vietų, tuo pačiu augtų žmonių pajamos ir mažėtų emigracija.
- Didinsime viešųjų darbų apimtis, kad laikinai darbo netekę žmonės galėtų gauti pajamų.
- Įgyvendinsime socialinės pagalbos schemą ypač nepasiturintiems gyventojams, pensininkams ir neįgaliesiems.

2. Socialdemokratai už – savivaldos atsakomybės didinimą reguliuojant žmonėms teikiamų paslaugų kainas ir gerinant jų kokybę.

Žmonės pagrįstai skundžiasi išaugusiomis šiukšlių surinkimo, šildymo, vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo kainomis. Socialdemokratai, pasisakydami už stiprią ir įtakingą savivaldą, imsis šių veiksmų:

- Griežtai reguliuosime šildymo, šiukšlių surinkimo, pastatų eksploatacijos ir kitas paslaugų teikimo kainas.
- Neleisime privatizuoti tų įmonių, kurios yra natūralios monopolijos ir teikia viešąsias paslaugas: vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo, lietaus kanalizacijos surinkimo ir kitų.
- Valstybinių įmonių vadovų ir valdininkų algos turi būti saikingos, aiškiai nurodant, kad pajamos padidės tik tada, kai šie įrodys savo darbo efektyvumą.
- Sudarysime sąlygas kuo geresniam viešajam transportui, didinsime susisiekimą su atokiomis savivaldybių gyvenvietėmis vietiniu transportu.

3. Socialdemokratai už – švietimo prieinamumo visiems užtikrinimą ir geresnių sąlygų sudarymą vaikų ir jaunimo lavinimui.

Žmonės yra sunerimę, kad vykdomi eksperimentai švietimo srityje gali užkirsti kelią švietimo prieinamumo didinimui. Ypač jaudina valdžios užmačios mažinti savivaldybių švietimo įstaigų finansavimą. Socialdemokratai įsipareigoja, kad bus laikomasi šių nuostatų:

- Užtikrinsime visuotinai prieinamą kokybišką ugdymą ikimokyklinėse bei priešmokyklinėse įstaigose. Taip pat pakankamą šių savivaldybės įstaigų tinklą, kad lopšeliai ir darželiai būtų prieinami kiekvienai šeimai.

Nukelta į 3 p.

Utopinis biudžetas priimtas. Kaip gyvensime kitąmet?

Seimas baigė diskusijas dėl svarbiausio metų įstatymo ir patvirtino 2011 m. biudžetą. Ši naujiena neguodžia tų, kurie tikėjosi, jog kitąmet papilnės jų piniginės. Nors numatoma, kad kitais metais nacionalinio biudžeto pajamos be Europos Sąjungos ir kitų paramos lėšų sudarys 20 mlrd. 7,8 mln. litų, tačiau panašu, kad planai nėra paremti realiomis ekonominėmis prognozėmis. Konservatorių Vyriausybė svaigsta apie du papildomus milijardus, kuriuos paims iš šešėlinės ekonomikos, o Seimo opozicija biudžetą vadina utopiniu.

Jokio konkretumo, jokio plano...

Už kitų metų biudžetą balsavo 73 Seimo nariai, 56 parlamentarai buvo prieš ir 7 tautos atstovai balsuodami susilaikė. Seimo opozicijos lyderis, LSDP frakcijos seniūnas Algirdas Butkevičius sakė, kad socialdemokratai balsavo prieš biudžetą. Jo neremti žadėjo ir kitos opozicinės frakcijos.

Deja, konservatoriai laimėjo ir skylėtą kitų metų biudžetą Seimas patvirtino. Visų viešųjų finansų deficitas, įvertinus Socialinio draudimo fondo deficitą, pervedimus į pensijų fondų antrąją pakopą, Ignalinos atominės elektrinės uždarymo fondo sąmatą, sudarys 5,9 proc. BVP.

Nukelta į 3 p.

Mėnesio citata.

J. Olekas apie situaciją Lietuvoje: „Kolega K. Glaveckas sakė, kad latvių šuniukas, Tarptautinio valiutos fondo parklupdytas ir rankytes pakėlęs laiko, o aš sakau, kad Lietuvoje pensininkai parklupdyti ir pensininkai kenčia, jie ne simboliniai gyvūnėliai“.

Anonsai

2 p. In Memoriam Jonui Meškauskui ir Sigitui Kasparaičiui

4 p. Konferencijos atgarsiai. Socialdemokratija po pasaulio finansų krizės

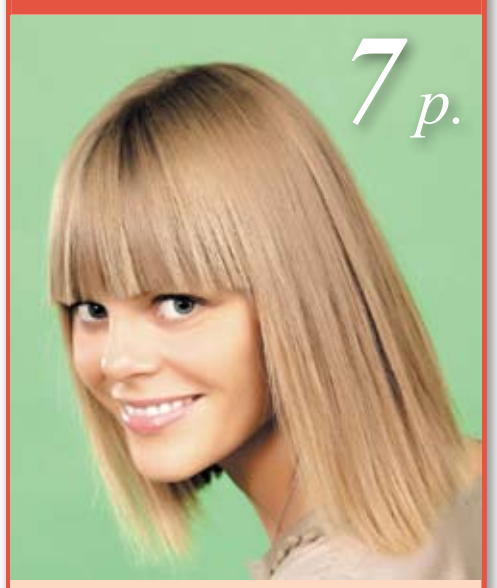

7 p. Kandidatuojantis jaunimas

8 p. Kalėdinio kimšto kalakuto receptas

In Memoriam bičiuliams Sigitui Kasparaičiui ir Jonui Meškauskui

Tyliai virpa pavargusios žvakių liepsnelės, vaško ašaros sunkios susminga į žemę.
Ir sustoja gyvenimas... Sielą taip gelia. Atmintis seną laiką vis drumsčia, vis semia...

Mirtis ateina visai netikėtai. Gruodžio 1 dieną, baltu žiemos sniego nuklotu keliu, palikę didžiulį netekties skausmą, į Amžinybę išėjo Vilkaviškio rajono savivaldybės administracijos direktorius Sigitas KASPARAITIS ir Vilkaviškio rajono savivaldybės mero pavaduotojas Jonas MEŠKAUSKAS – socialdemokratų partijos bičiuliai.

Sigitas Kasparaitis gimė 1959 metų kovo 29 dieną Šilsodžio kaime, Vilkaviškio rajone. 1984 m. baigė Maskvos kooperacijos instituto Vilniaus neakivaizdinį fakultetą ir įgijo prekybos ekonomisto specialybę. 2003 m. Kauno technologijos universiteto Socialinių mokslų fakultete baigė viešojo administravimo studijų programą ir įgijo viešojo administravimo magistro kvalifikacinį laipsnį. Darbo patirties Sigitas Kasparaitis įgijo 1982-1985 m., eidamas Vilkaviškio vartotojų kooperatyvo „Šeimena“ valdybos pirmininko pavaduotojo, 1985-1987 m. – Vilkaviškio vartotojų kooperatyvo „Šeimena“ valdybos pirmininko pareigas. Nuo 1987 iki 1997-ųjų dirbo direktoriumi Marijampolės maisto prekių prekybos įmonių ūkiskaitiniame susivienijime. 1997-1998 m. buvo uždarosios akcinės bendrovės „Blykstė“ direktorius. 1999-2000 m. – Marijampolės apskrities viršininko patarėjas. 2000-2001 m. ėjo Marijampolės apskrities Kaimo plėtros programų skyriaus vedėjo pareigas. Nuo 2001 m. rugsėjo 7 d. iki lemtingosios gruodžio 1-osios Sigitas Kasparaitis ėjo Vilkaviškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pareigas. Visiems, pažinojusiems Sigitą, liks atmintyje jo tiesumas, dalykiškumas, principingumas, dvasios stiprybė ir vidinė energija. Atidus, besišypsantis ir nenuilstantis – tokį mes visada prisiminsime partijos bičiulį...

Jonas Meškauskas gimė 1947 m. birželio 25 d. Gruzdiškės kaime, Raseinių rajone. 1965 m. baigė Raseinių pirmąją vidurinę mokyklą. 1965 m. pradėjo eiti Raseinių miškų ūkio dešimtininko pareigas, tais pačiais metais perėjo dirbti į Kauno eksploatacinį ryšių mazgą, užėmė ryšių monterio pareigas. 1966 m. baigė Raseinių KPTM vairuotojų kursus ir įsidarbino vairuotoju Raseinių pagalbinėje internatinėje mokykloje. 1969 m. ėjo Raseinių antros vidurinės mokyklos pradinio karinio parengimo vadovo pareigas. 1975 metais baigė Kauno kūno kultūros institutą, įgijo fizinio auklėjimo dėstytojo specialybę. 1973 m., atvykęs gyventi į Vilkaviškio miestą, pradėjo dirbti krepšinio treneriu Vilkaviškio vaikų ir jaunimo sporto mokykloje, turėjo respublikinę krepšinio teisėjo kategoriją, kėlė kvalifikaciją įvairiuose kursuose. Nuo 1978 m. buvo paskirtas Sporto mokyklos direktoriaus pavaduotoju. 1986 m. Jonas Meškauskas pradėjo eiti Pūstapėdžių aštuonmetės mokyklos direktoriaus pareigas, nuo 1988-ųjų buvo paskirtas Sūdavos vidurinės mokyklos direktoriumi. 2004 m. Jonas paskirtas eiti Vilkaviškio rajono savivaldybės mero pavaduotojo pareigas, kurias jis ėjo iki šiol... Už gerą darbą ir aktyvią visuomeninę veiklą Jonas ne kartą buvo apdovanotas įvairiais garbės raštais.

Mirtis visada liks bejėgė prieš gerų žmonių atminimą, jų gražius darbus, kilnią širdį. Ta atmintis ir šviesa amžinai išliks gyva... Atsisveikindami su šviesaus atminimo partijos bičiuliais, reiškiame nuoširdžią užuojautą Sigito ir Jono šeimoms ir artimiesiems.

Ūkininkai: „Ne viskas – auksas, kas auksu žiba“

Lietuvos socialdemokratų partijos Žemės ūkio ir kaimo reikalų komitetas gruodžio 6 d. išvažiuojamajame posėdyje Kelmės rajone aptarė žemės ir maisto ūkio būklę, šių metų trijų ketvirčių žemės ūkio rezultatus, planuojamą valstybės biudžetą žemės ūkiui, numatomus drastiškus aplinkosaugos reikalavimus gyvulininkystės kompleksams ir fermoms.

Kelmės rajono savivaldybėje ūkininkai susitiko su savivaldybės administracija, meru socialdemokratu Kostu Arvasevičiumi, mero pavaduotoju Zenonu Mačerniu. Aptarti ne tik žemės ūkio reikalai, bet ir vykdoma švietimo reforma, tendencija sunaikinti mažąsias kaimo mokyklas. Posėdyje dalyvavęs komiteto narys Tauragės rajono savivaldybės meras Pranas Petrošius aštriai kritikavo Švietimo ir mokslo ministrą Gintarą Steponavičių, kuris, lankydamasis Tauragės rajone, klaidino gyventojus, nušviesdamas švietimo reformos eigą. Kalbėta apie apgailėtiną melioracijos įrenginių būklę, menką finansavimą jų priežiūrai.

Socialdemokratai apsilankė vieno pažangiausių Kelmės rajono ūkininko Alberto Meškausko ūkyje. A. Meškauskas pasakojo apie ūkio perspektyvas, prašė Seimo narių padėti išspręsti svarbią problemą, su kuria susiduria dažnas ūkininkas.

„Vadovaujantis Saugaus eismo automobilių keliais įstatymu, ne visada didesnių gabaritų žemės ūkio technika, ypač grūdinių kultūrų kombainais, galima išvažiuoti į kelius. Tai trukdo iš vieno lauko pervažiuoti į kitą, nes dirbami plotai dažnai yra nutolę vieni nuo kitų, kartais net kelių rajonų teritorijose“, – skundėsi ūkininkas.

Optimistiškai nuteikė Užvenčio seniūnijos Girninkų kaime aplankytas daržovių augintojas Algimantas Vaupšas. Savo ūkyje Algimantas augina bulves, morkas, kopūstus, burokėlius, agurkus, svogūnus, petražoles (lapines ir šaknines), krienus, krapus. Veisles dažnai keičia, agrotechniką tobulina, remdamasis savo patirtimi. A. Vaupšas pats užsiaugina kopūstų sėklų ir daigų, o užaugintas kopūstų galvas laiko kaupuose. Kopūstus ir agurkus raugia pagal kaimišką receptą, be jokių konservantų. Ūkyje pastatytas krienų (jų augina apie 7 ha) perdirbimo cechas, kuriame gamina krienus „Tikriems vyrams”.

Kitas socialdemokratų susitikimas su ūkininkais vyko Kražiuose – Motiejaus Kazimiero Sarbievijaus kultūros centre. Kražiškiai aštriai diskutavo ūkininkams svarbiomis temomis: kodėl buvo sustabdyta jaunųjų ūkininkų įsikūrimo programa, kodėl Lietuvoje taikomi aukštesni nei ES aplinkosaugos reikalavimai, vykdant Nitratų programą. Dalį atsakymų pateikė komiteto pirmininkas J.Jagminas ir pirmininko pavaduotojas Edmundas Jonyla.

„Vertinant situaciją žemės ūkyje, galima pastebėti teigiamų dalykų. Nors šiemet grūdinių augalų derlius smarkiai sumažėjo, grūdų prikulta 22 proc. mažiau negu pernai, tačiau dėl padidėjusių jų supirkimo kainų ekonominiai rodikliai nepablogėjo ir siekia praėjusių metų lygį. Skaičiuojant gyvą svorį, 5 proc. padidėjo paskerstų gyvulių ir paukščių kiekis, 25 proc. daugiau supirkta bulvių, 21 proc. daugiau supirkta vaisių. Per 9 šių metų mėnesius žemės ūkio produktų gamintojų piniginės pajamos sudarė 2,6 mlrd. Lt“, – sakė J.Jagminas.

Pasak parlamentaro, 15,8 proc. padidėjo žemės ūkio bei maisto produktų eksportas, tačiau ne viskas – auksas, kas auksu žiba – ne viskas žemės ūkio srityje yra gerai.

„Ne pirmus metus mažėja žemės ūkio gamyba, vis daugiau ūkininkų pasitraukia iš aktyvios veiklos, jų vietos neužpildo jauni ūkininkai. Per 3 šių metų ketvirčius ūkininkų skaičius sumažėjo 8,1 tūkst. Kasmet mažėja laikomų gyvulių skaičius, šiais metais šis skaičius sumažėjo dar 2 proc. Dėl šių priežasčių pieno gamyba sumažėjo dar 2 proc., 5 proc. mažiau surinkta kiaušinių. Daug veršelių eksportuojama į užsienį, šiemet jau išvežta 110 tūkst. Tikėtina, kad iki metų galo šis skaičius gali padidėti iki 150 tūkst. Blogėja situacija kiaulininkystėje, gyvų kiaulių išvežimas į Rusiją dėl padidėjusio muito sumažėjo, dėl to vidaus rinkoje krito kiaulienos kainos. Ženkliai padidėjo ūkininkų įsiskolinimai bankams ir tiekėjams. Šiuo metu ūkininkų skolos sudaro apie milijardą Lt. Pradelstos skolos jau siekia 300 mln. Lt“, – ūkininkų bėdas vardijo komiteto pirmininkas.

Seimo narys J.Jagminas pateikė kitų metų biudžeto rodiklius ir asignavimus žemės ūkiui. Iš pirmo žvilgsnio Vyriausybės pateikti skaičiai žemdirbius tenkintų – numatoma skirti beveik 2, 85 mlrd. Lt., tai 11 proc. daugiau negu šiemet. Tačiau labai svarbiai sričiai – melioracijos įrenginių priežiūrai numatoma skirti tik 15 mln. Lt, metai iš metų mažinamas finansavimas augalų sėklininkystei bei gyvulių veislininkystei vystyti. Savo mintimis apie situaciją žemės ūkyje dalijosi ir komiteto narys, buvęs Žemės ūkio ministras Vytautas Einoris, buvęs Seimo narys Zenonas Mačernius bei kiti.

„Problemas žinome, ieškosime išeities. Klausimai, kurių sprendimui būtina pakeisti įstatymus ar kitus teisės aktus, bus sprendžiami rengiant atitinkamų teisės aktų pataisas“, – po posėdžio sakė parlamentaras J.Jagminas.

LSDP informacijos centras

Socialdemokratijos vieta Lietuvos politinėje paletėje ir perspektyvos

Birutė Vėsaitė,
Lietuvos Socialdemokratų partijos pirmininko pavaduotoja

Daugelis politologų, vertindami Lietuvos politinių partijų kairumo – liberalizmo – dešinumo skalėje, Lietuvos Socialdemokratų partijos nemato kaip tradicinės kairiosios politinės jėgos. Kad ir kaip būtų apmaudu, tuose vertinimuose yra nemažai tiesos. Per du dešimtmečius, nors ir būdami ženklią šio laikotarpio dalį valdžioje, socialdemokratai nesugebėjo įvesti išskirtinai kairiajai partijai būdingos mokesčių sistemos – nekilnojamojo turto bei progresinių pajamų mokesčio. Kiekvienoje mūsų rinkimų programoje šie mokesčiai buvo deklaruojami kaip prioritetas, tačiau, kai reikėjo daryti konk-rečius žingsnius, susvyruodavo buvusio partijos lyderio, o ir kai kurių įtakingų partijos bičiulių ryžtas. Pagrindinė kliūtis būdavo bendra koalicija su liberaliais arba jiems prijaučiančiais politiniais partneriais.

Šviesaus atminimo Socialdemokratų partijos pirmininkas Algirdas Mykolas Brazauskas nebuvo entuziastingas šių mokesčių propaguotojas, o socialliberalai, darbiečiai, vėliau Kirkilo Vyriausybėje buvę koalicijos partneriai liberalai apie tokią mokesčių sistemą net girdėti nenorėjo. Nors Lietuvoje nėra daug turtingų žmonių, nėra dar ir tvirtos viduriniosios klasės, tačiau daugeliui piliečių turtinės nelygybės didėjimas kėlė vis didesnį apmaudą ir lėmė tai, kad rinkimuose jie pasirinkdavo jau ne socialdemokratus, bet vis naujus politinės arenos iliuzionistus – socialliberalus, „paksistus“, „darbiečius“. Netgi šiandien, kai Lietuvą valdo konservatorių-krikščionių demokratų partija, krikščioniškoji šios partijos dalis, net kai kurie konservatoriai, palaikytų tiek nekilnojamojo turto, tiek progresinius mokesčius, tačiau koalicijos liberalieji partneriai kaip mat grasina palikti koaliciją.

Po krizės ir nemokšiško And-riaus Kubiliaus Vyriausybės valdymo socialdemokratai Lietuvos politinėje padangėje turi aukščiausius populiarumo reitingus. Tačiau jei mes norime susigrąžinti kairiosios partijos veidą ir vietą Lietuvos padangėje bei išbarstytus savo rinkėjus, turėtume išmokti praeities pamokas ir klaidų nedaryti.

Ateityje, formuojant Lietuvos Vyriausybę, koalicijos, tikėtina, neišvengsime. Tačiau renkantis koalicijos partnerius, pagrindinė derybinė pozicija turėtų būti mokesčių sistema pagal socialdemokratus. Liberalai niekad nesutiks su kairiąją mokesčių reforma, toliau sieks griauti Lietuvos švietimo sistemą, ką jau yra padarę su aukštuoju mokslu. Taigi, nors būdami patogūs koalicijos partneriai, liberalai ir ateityje norės būti valdžioje. Tačiau socialdemokratams, jeigu jie nori atgauti kairiosios partijos vardą bei rinkėjus, reikėtų pasidairyti kitų partnerių, o ir patiems ryžtingiau vykdyti tai, ką yra užsibrėžę rinkimų programoje.

Utopinis biudžetas priimtas. Kaip gyvensime kitąmet?

Atkelta iš 1 p.

„Iki šiol nėra patvirtintas joks planas, jokios konkrečios papildomos priemonės, kurių imsis Vyriausybė, siekdama įgyvendinti šį biudžetą. Todėl tiesiai galiu sakyti – biudžetas utopinis. Abejoju, ar papildomos sumos bus surinktos. Manau, tuo abejoja ir pati Vyriausybė, nes pasilieka sau teisę koreguoti biudžetą. Jei nepavyks surinkti planuotų pajamų iš šešėlinės ekonomikos, manau, Vyriausybė vėl mažins asignavimus. Greičiausiai, tai bus daroma jau po savivaldybių rinkimų“, – sako A.Butkevičius.

Vyriausybė pabūgo įsipareigoti pensininkams

Opozicijos lyderis pabrėžia, kad konservatorių vadovaujama koalicija neskiria dėmesio pajamų surinkimui. Nekalbama apie realų ūkio skatinimą kuriant darbo vietas, apie lengvesnę mokesčių sistemą smulkiajam ir vidutiniam verslui, progresinius mokesčius, realius veiksmus, kuriais būtų galima grąžinti ūkinę veiklą iš šešėlio į legalią terpę.

„Konservatorių Vyriausybės politika koncentruota tik į stambaus kapitalo paramą, bet visiškai nesirūpinama, kad būtų surenkama kuo daugiau mokesčių, o pajamos padalintos skurstantiems žmonėms. Svarstant biudžetą lydinčiuosius įstatymo projektus konservatorių dėka atmestos Pelno mokesčio pataisos, atmesti įstatymai dėl progresinių mokesčių, atsisakyta Tarptautinio valiutos fondo pasiūlymų, nors nuo to vargingai gyvenantys žmonės būtų pasijutę geriau“, – sako A.Butkevičius.

LSDP lyderis teigia, jog labiausiai nerimą kėlė socialinių išmokų kompensavimo ir perskaičiavimo įstatymas. Valdančiųjų balsų dauguma Seimas nesutiko padidinti sumažintų pensijų iki 2009-ųjų lygio. Opozicija kovojo už pensininkus, deja, konservatorių vadovaujamai Seimo koalicijai žmonių bėdos neįdomios. Seimo Ekonomikos komiteto narė Birutė Vėsaitė siūlė įvesti progresinius gyventojų pajamų mokesčius ir papildomai į biudžetą gauti 250 mln. litų. Pasak jos, šias lėšas būtų galima skirti pensijoms didinti. Deja, Seimo dauguma nė nebandė ieškoti taip pensijoms reikalingų 600 mln.litų.

„Nors Konstitucinis Teismas priteisė būtinybę kompensuoti senatvės pensijas, tačiau ši Vyriausybė neranda lėšų. Seimo pritarimo taip pat nesulaukė ir socialdemokrato Vytenio Andriukaičio siūlymas į biudžeto preambulę įtraukti nuostatą, jog sumažintų senatvės pensijų kompensavimas būtų traktuojamas valstybės skola. Akivaizdu, kad konservatoriai nenori įsipareigoti pensininkams, todėl prisidengia žodiniais pažadais“, – mano A.Butkevičius.

Po biudžeto svarstymo socialdemokratams pavyko pasiekti, kad Seimas po pateikimo pritartų V. Andriukaičio ir A. Syso įstatymo projektui, kuriuo neišmokėtos pensijos būtų pripažintos valstybės skola, ir būtų sudarytas kompensavimo mechanizmas. Tačiau dėl įstatymo priėmimo dar teks pakovoti po Naujųjų.

Apie pajamas

Papildomų pajamų kitąmet tikimasi iš ekonomikos augimo ir kovos su „šešėliu“. A.Butkevičius įsitikinęs, jog to padaryti neįmanoma, kol nėra konkretaus priemonių plano. Daugiausia pajamų tikimasi gauti iš pridėtinės vertės mokesčio (PVM) – 8,259 mlrd. litų arba 41,2 proc. visų pajamų. Iš gyventojų pajamų mokesčio tikimasi surinkti beveik 6 proc. daugiau nei šiemet – 3, 665 mlrd. Lt. Akcizų – 3, 576 mlrd. Lt. Iš pelno mokesčio laukiama apie 1,178,6 mlrd. Lt.

„Priimant kitų metų biudžetą, Vyriausybė minėjo dviejų metų darbo sukaktį. Džiaugėsi tik Premjeras ir jo komanda, o Lietuvos žmonės keikia visus politikus, braukia ašarą, kraunasi lagaminus ir emigruoja. Konservatorių priimti sprendimai tik pablogino situaciją – sumažintos pensijos, auga maisto produktų ir paslaugų kainos, plečiasi šešėlinė ekonomika, nekuriamos naujos darbo vietos. Jei valdantieji būtų rėmęsi sveika logika, o ne karštakošišku užsispyrimu, jei jiems rūpėtų žmogus, o ne skaičiai ir biudžetas – galbūt šiandien viso to nebūtų“, – svarsto Seimo opozicijos lyderis.

Gabrielė Petkevičiūtė

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS 2011 METŲ RINKIMŲ Į VIETOS SAVIVALDYBES PROGRAMOS NUOSTATOS

SVARBIAUSIA – ŽMOGUS

Atkelta iš 1 p.

- Išsaugosime vidurines mokyklas (ilgąsias gimnazijas) miesteliuose ir kaimuose.
- Imsimės priemonių, kad vaikai nebūtų įtraukiami į narkomaniją, prostituciją, nedarytų nusikaltimų. Grąžinsime mokyklų nelankančius vaikus į mokyklas.

4. Socialdemokratai už – kokybišką ir visiems prieinamą sveikatos apsaugą vietos savivaldybėse.

Todėl laikysimės šių nuostatų:

- Iš esmės atnaujinsime greitosios medicinos pagalbos automobilių parką, o kaimo vietoves aprūpinsime lengvaisiais automobiliais sveikatos priežiūros paslaugų teikimui pacientų namuose. Taip sieksime, kad sumažėtų mirštamumas dėl buitinių traumų bei autoįvykių.
- Sieksime, kad gyventojai pirminio ir antrinio lygio ambulatorinės paslaugas gautų toje pačioje įstaigoje.
- Parduodant nereikalingus pastatus, gautas lėšas naudosime ligoninių modernizavimui ir įrangos įsigijimui.

5. Socialdemokratai už – geresnes žemdirbių ir kaimo žmonių darbo bei gyvenimo sąlygas.

Turime garantuoti, kad Lietuvos žemės ūkis būtų modernus ir konkurencingas, o gyvenimas kaime būtų patrauklus. Savivalda negali likti nuošalyje, sprendžiant kaimo žmonių problemas. Mūsų pagrindinės nuostatos yra šios:

- Sieksime, kad pieno, mėsos, grūdų ir kitų strategiškai svarbių Lietuvai žemės ūkio produktų gamybos didinimas būtų siejamas su didesnės pridėtinės vertės maisto produktų gamyba ir jų eksportu.
- Remsime smulkaus ir vidutinio verslo plėtrą kaimo vietovėse, sukursime palankią ekonominę aplinką.
- Remsime ir stiprinsime žemdirbių savivaldos ir kaimo nevyriausybinių organizacijų vaidmenį, jų atstovavimą tarptautinėse organizacijose.

6. Socialdemokratai už – gamtos tausojimą ir švarią bei saugią gyvenamąją aplinką. Gyventojai yra nepatenkinti padidėjusia oro ir aplinkos tarša. Socialdemokratai visados pasisakė už švarią gyvenamąją aplinką, už darnų gyvenvietės, regiono ir visos valstybės vystymąsi, nes gyvenamoji aplinka yra lemiamas veiksnys žmogaus sveikatai. Todėl:

- Skatinsime atliekų rūšiavimą ir perdirbimą, nes tai padės sumažinti šiukšlių surinkimo išlaidas.
- Skatinsime biokuro naudojimą.
- Saugodami šalies gruntinių vandenų kokybę, sieksime, kad visos savivaldybių gyventojų buitinės nuotekos būtų centralizuotai surenkamos ir valomos savivaldybių nuotekų valymo įrenginiuose.

7. Socialdemokratai už – žmonių kultūrinę saviraišką bei didesnį profesionalaus meno prieinamumą savivaldybėse.

Socialdemokratams nepriimtina, kad žmogui nėra sudaromos tinkamos sąlygos ugdyti kūrybiškumą bei puoselėti įgimtus gebėjimus. Todėl mes įsipareigojame, kad:

- Rūpinsimės deramu savivaldybių profesionalių ir mėgėjų kultūros bei meno įstaigų finansavimu, kad jos sudarytų vienodas galimybes ir sąlygas regionų kultūros plėtrai, kūrybos saviraiškai.
- Skirsime ypatingą dėmesį bibliotekų modernizavimui ir fondų kaupimui, skatinsime, kad savivaldybių bibliotekos taptų miestų ir miestelių kultūros centrais.
- Užtikrinsime kultūros prieinamumą visiems, inicijuosime nemokamas muziejų lankymo dienas, skatinsime vaikų ir jaunimo kūrybines iniciatyvas, centrų ir klubų steigimą, nemokamą socialiai remtinų šeimų vaikų šių įstaigų lankymą.

8. Socialdemokratai už – savivaldos tarnautojų darbo kokybės gerinimą ir jų atsakomybės didinimą.

Žmonės pagrįstai skundžiasi dalies tarnautojų abejingumu, nenoru spręsti jų problemas. Ypač dažnai su tuo susiduria kaimo gyventojai. Todėl mes:

- Visose savivaldybėse įgyvendinsime gerai veikiančią “vieno langelio” sistemą, kuri leistų ženkliai pagerinti prašymų nagrinėjimą bei žmonių aptarnavimą.
- Diegsime skaidresnę valstybės tarnautojų atrankos sistemą, kuri užkirstų kelią protekcionizmui priimant į valstybės tarnybą ir leistų į konkrečias pareigas įdarbinti geriausiai pasirengusį, turintį reikalingų žinių ir praktinių įgūdžių tas pareigas atlikti asmenį.
- Griežtinsime valstybės tarnautojų atsakomybę už padarytus tarnybinius nusižengimus ir nusikaltimus.

KONFERENCIJOS ATGARSIAI. Socialdemokratija po pasaulio finansų krizės

Prof. D. Kirvelis iškėlė klausimą, kaip suvokiame gerovę.

Pasaulinė finansų ir ekonomikos krizė paveikė visas gyvenimo sritis, neaplenkė nė vienos gyventojų socialinės grupės. Ekonominis sunkmetis paveikė ir partijas, privertė dar kartą atsigręžti, paieškoti klaidų, inspiravo naujų idėjų generavimą. Gruodžio 11 d. Kaune, Girstučio kultūros rūmuose, įvyko konferencija "Europos socialdemokratijos vaidmuo ir vieta po pasaulinės finansų ir ekonomikos krizės". Savo mokslinius pranešimus konferencijoje skaitė žymūs kairiosios minties atstovai – politikai, mokslininkai, ekonomistai.

Burbulas turėjo sprogti

Konferencijos dalyvius pasveikino LSDP Kauno skyriaus pirmininkė Orinta Leiputė. Sveikinimo žodį tarė ir savo mokslinį pranešimą „Ekonominė krizė: priežastys, pasekmės ir būtini prevencijos būdai" skaitė LSDP Pirmininkas, LR Seimo LSDP frakcijos seniūnas dr. Algirdas Butkevičius. A.Butkevičius kaip esminę krizės priežastį iškėlė nevaldomą privataus sektoriaus skolos augimą.

„Daugelyje šalių susidarė didžiuliai skolos burbulai, kurie vienu metu beveik sinchroniškai sprogo. Todėl didžiausia krizės pamoka – būtinas skolų bei jų augimo tempų efektyvus valdymas. Nekilnojamojo turto kainų didėjimas ir visos ekonomikos plėtra tampriai susijusi su įsiskolinimu. Deja, viena pagrindinių ekonominių dilemų, su kuria šiuo metu susiduria ne viena valstybė, taip pat ir Lietuva, – mažėjant nekilnojamojo turto kainoms ir darbo užmokesčiui, įsiskolinimo lygis savaime nemažėja", – kalbėjo LSDP lyderis.

Anot A. Butkevičiaus, didelę įtaką Lietuvos ekonomikai turėjo pinigų importas. Per trejus metus (2005-2007) į Lietuvą „importuota" apie 44 mlrd.Lt. Didžiulė pinigų pasiūla, daugiausia per bankų paskolas, ir ribotos galimybės juos efektyviai investuoti lėmė nekilnojamojo turto burbulą. Neįmanoma nuolat skolintis, ilgalaikis ekonomikos augimas turi būti grindžiamas darbo našumu, produktyvumu, efektyviomis investicijomis, konkurencingu eksportu.

Žmonėms reikia ne strategijų, bet realių darbo vietų

Europarlamentarė, LSDP pirmininko pavaduotoja Vilija Blinkevičiūtė savo pranešime klausė „Ar grąžinsime pasitikėjimą socialine politika?" Ji įvertino Lietuvos valdančiųjų vykdomą socialinę politiką finansų ir ekonomikos krizės sąlygomis. Pasak V.Blinkevičiūtės, sunkmečio pasekmės akivaizdžios: ženkliai išaugo nedarbas, skurdas ir emigracija, sumažėjo pensijos, socialinės išmokos ir atlyginimai. Anksčiau vykdyta socialinė politika buvo pakeista taupymu skurdžiausiai gyvenančių žmonių sąskaita.

„Užuot priėmusi konkrečius sprendimus, konservatorių Vyriausybė ėmėsi įvairių koncepcijų ir strategijų rengimo, nacionalinių susitarimų bei žmonių gąsdinimo. Nepamirštama apkaltinti socialdemokratų arba visos, kaip Andrius Kubilius sakė, "išlaikytinių" tautos. Akivaizdu, kad tik socialdemokratai, turėdami puikią patirtį ir potencialą, vadovaudamiesi socialdemokratinėmis vertybėmis, gali grąžinti žmonių pasitikėjimą socialine politika", – sakė V.Blinkevičiūtė.

Kaip suprantame gerovę?

Prof. dr.(HP) Dobilas Kirvelis kalbėjo apie gerovės valstybę – "Kaip suprantame gerovę ir, kokios problemos kyla gerovės valstybėje šiandien?" Profesoriaus teigimu, Lietuva šiandien pagal gyvenimo gerovę yra 42-ji tarp 110 arba 34-toji tarp 100 pasaulio valstybių. O Suomija pirmauja valstybių gerovės reitingų lentelėse, jos gerovės-pažangos indeksas beveik 10 kartų didesnis nei Lietuvos!? Kur slypi Suomijos gerovės šaknys, kodėl mes taip atsilikę?

„Kokios gerovės problemos iškyla arba iškils XXI amžiuje? Gal yra ydingas klystkelis gerovę matyti tik ekonomikos augime? Juk išsilavinęs, mokslo-technologinės kūrybos veikla užsiimantis žmogus gerovę supranta ne kaip materialinį komfortą, bet kaip gerus socialinius etinius santykius ir galimybę dirbti jam malonioje visuomenės gyvenimo sferoje (savirealizacija, A. Maslow). Ar kartais ne technologijose, technologijų efektyvume, ypač socialinio valdymo (viešųjų ryšių) technologijose, slypi gerovės esmė? Gal Lisabonos Strategijos siekis – gyvenimo technologijų tobulinimas, ypač naujų technologijų kūryba bei įgyvendinimas yra ne tik Suomijos ar Švedijos, bet ir kiekvieno Žmogaus, Žmonijos gerovės esminė šaknis ir garantijos", – svarstė D. Kirvelis.

Parlamentarė Birutė Vėsaitė savo pranešime „Socialdemokratija ir žalioji ekonomika" pabrėžė, kad „globaliai ekonomikai reikia globalaus reguliavimo, nes laisva rinka be reguliavimo sukels vis naujas ir naujas krizes". Pasak B.Vėsaitės, finansinė krizė parodė bendrų taisyklių, kurios padėtų išvengti tokių katastrofų ateityje, poreikį. Visų pirma, reikia stiprinti bankų atsakomybę, įvesti finansinių transakcijų mokestį. B.Vėsaitė iškėlė mintį, jog ekonomika paremta trimis prioritetais, vienas svarbiausių – tausojanti ekonomika – žalesnė, išlaikanti konkurencingumo testą.

„Žalioji ekonomika reikalauja suderinti du sunkiai suderinamus tikslus – kovoti su klimato kaita ir išlikti konkurencingais globalioje rinkoje. "Žaliųjų" darbo vietų kūrimas energetikoje leistų sumažinti daugelio šalių energetinę priklausomybę nuo importuojamų žaliavų, anglies dvideginio emisijos. Žinoma, nereikia perlenkti lazdos ypatingai skatinant atsinaujinančius šaltinius. Reikia siekti, kad vartotojai galėtų gauti energiją už protingą bei priimtiną kainą", – kalbėjo politikė.

Ekonomikos prof. hab. dr. P. Gylys.

Sugrįžimas prie ištakų

Europarlamentaras Zigmantas Balčytis savo pranešime klausė „Kodėl Europos socialdemokratai užleidžia pozicijas?". Nors didžiausia ekonomikos krizė nuo Didžiosios depresijos laikų traukiasi, tačiau stebint rinkimų rezultatus Europos valstybėse, matyti, kad iš valdžios pozicijų traukiasi ir socialdemokratinės partijos.

„Ar socialdemokratų ideologija turi ateitį globalizacijos, tarptautinių kompanijų stiprėjimo ir klimato kaitos amžiuje? Nepaisant iššūkių ir problemų, su kuriomis susiduriame, mano įsitikinimu, socialdemokratai turėtų ne ieškoti naujų ideologinių formulių, o atsigręžti į savo šaknis. Kairieji niekada neneigė kapitalizmo, tačiau siekė jį humanizuoti. Ir jiems tai iš esmės pavyko. Didžiausią finansų krizę sukėlė nereguliuojamas finansų sektoriaus įsigalėjimas ekonomiškai galingiausiose valstybėse. Iš dalies nuo šio reiškinio nukentėjo ir pasitikėjimą prarado daugelis Europos socialdemokratų", – teigė Z.Balčytis.

Konferencijoje dalyvavo ir Vilniaus universiteto Ekonomikos fakulteto Teorinės ekonomikos katedros vedėjas, hab. dr., prof. Povilas Gylys, skaitęs pranešimą „Rinkos fundamentalizmas kaip nacionalinė ir globali grėsmė". Apie Europos socialistų partijos požiūrį į krizę ir jos pasekmes kalbėjo europarlamentaras Justas Paleckis. Anot jo, ši krizė – dešiniųjų valdymo JAV ir ES išdava. „Nereguliuojama rinka ir nekontroliuojamos finansinės institucijos, siekiančios pelno bet kokia kaina liberalios politikos paunksmėje, ir sudavė šį smūgį. Socialdemokratai šiandien sako: vien biudžeto karpymas ir taupymas nepadės. Svarbiausia – numatyti ūkio augimo strategiją, naujų darbo vietų kūrimą ir senų išlaikymą, o lėšų tam suteiktų finansinių transakcijų mokestis. Jei neturėtumėme ES, šiandieninės krizės situacijoje būtume liudininkai ginkluotų konfliktų, o gal ir karų Europoje", – teigė europarlamentaras.

Ši konferencija paskatino socialdemokratus diskutuoti apie socialdemokratijos vaidmenį pasaulyje. tai būtina daryti, norint pamiršti sunkumus ir pradėti gyvenimą „po krizės".

Evelina Butkutė

Pažangiausiems Lietuvos aukštųjų mokyklų studentams – socialdemokratų vardinės stipendijos

Šiemet, kaip ir kasmet prieš Šv.Kalėdas, socialdemokratai apdovanojo pažangius aukštųjų mokyklų studentus, augusius gausiose šeimose. Gruodžio 11 d. socialdemokratų surengtoje tarptautinėje konferencijoje „Europos socialdemokratijos vaidmuo ir vieta po pasaulinės finansų ir ekonomikos krizės", vykusioje Kaune, universitetų ir kolegijų rekomenduoti jaunuoliai paskatinti vardinėmis socialdemokratų stipendijomis.

LSDP pirmininkas dr. Algirdas Butkevičius stipendiją įteikė Klaipėdos universiteto Jūrų technikos fakulteto Elektros inžinerijos IV kurso studentui Petrui Lekniui. Petras puikiai mokosi, dalyvauja ir universiteto, ir visuomeninėje veikloje, yra nacionalinės irklavimo rinktinės narys, daugkartinis Lietuvos čempionas, Lietuvos studentų čempionato antrosios vietos laimėtojas. Petras užaugo 3 vaikų šeimoje. Klaipėdoje lietuvių filologijos ir švedų kalbos besimokančią ketvirtakursę Ramutę Dabrytę apdovanojo Seimo narė Irena Šiaulienė. Ramutė nusipelnė paskatinimo už gerą mokymąsi, aktyvų dalyvavimą universiteto veikoje. Ramutė užaugo keturių vaikų šeimoje.

Tik gerais pažymiais besimokantį Kauno technologijos universiteto Mechanikos ir mechatronikos fakulteto III kurso studentą Antaną Šležą, užaugusį keturių vaikų šeimoje, apdovanojo Lietuvos socialdemokratų partijos pirmininko pavaduotoja Birutė Vėsaitė. To paties universiteto IV kurso studentą, besimokantį fundamentaliųjų mokslų, Šarūną Varnagirį iš Šakių savo vardo stipendija paskatino Seimo narys Mindaugas Bastys. Generolo Jono Žemaičio karo akademijoje pirmame kurse besimokantis kariūnas Rytis Česnavičius iš Alytaus rajono Geištarukų kaimo, turi brolį ir dvi seseris. Vardinę paramą jam įteikė Seimo narys Julius Sabatauskas. Parlamentaras Justinas Karosas savo premiją skyrė Lietuvos karo akademijos pirmo kurso kariūnui Ąžuolui Liaukevičiui iš Druskininkų. Ąžuolas turi tris jaunesnes seseris. Kariūnas lanko šokių užsiėmimus, domisi kultūrine karo akademijos veikla, yra choro „Kariūnas" solistas, ansamblio narys. Baigęs M.K.Čiurlionio muzikos mokyklą, groja pianinu.

Mykolo Romerio universiteto Viešojo saugumo fakulteto Teisės ir policijos veiklos programos II kurso studentė Gintarė Dabrišiūtė apdovanota Seimo nario Rimanto Sinkevičiaus vardine stipendija. Socialinės informatikos fakulteto III kurso studentui Pavel Čechovič iš Vilniaus rajono Kalvelių kaimo kalėdinę premiją įteikė Seimo pirmininkės pavaduotojas, socialdemokratas Česlovas Juršėnas. Lietuvos žemės ūkio universitete besimokančią Ekonomikos ir vadybos fakulteto III kurso studentę Ievą Paulauskaitę apdovanojo Tauragės rajono meras, Lietuvos socialdemokratų partijos Tauragės skyriaus pirmininkas Pranas Petrošius. Žemės ūkio inžinerijos fakulteto IV kurso studentės Ėlingos Andrulytės iš Panevėžio rajono Žibartonių kaimo paskutinio semestro pažymių vidurkis buvo 10 balų. Vardinę paramą jai teikė Europos Parlamento narė Vilija Blinkevičiūtė.

Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje besimokanti Styginių instrumentų katedros smuiko specializacijos III kurso studentė Justina Auškelytė premijos įteikimo ceremonijoje dalyvauti negalėjo. Mergina tuo metu koncertavo Italijoje. Vardinę stipendiją šiemet jai teikė parlamentaras Gediminas Kirkilas. Akademijoje besimokanti fortepijono specialybės Elena Šešelgytė kilusi iš 7 vaikų šeimos. Vardinę paramą jai teikė Seimo narys Algirdas Sysas. Seimo nario Juozo Oleko vardinę stipendiją gavo Lukas Sveikata – Kauno medicinos universiteto Medicinos fakulteto IV kurso studentas. Būsimą farmacinin- ⇨

Esamą padėtį galime ir privalome pakeisti

Albinas Mitrulevičius,
kandidatas į LR Seimą

Padėtis, kuri šiandien yra susiklosčiusi Lietuvoje, netenkina daugelio – šalies ekonomika, vadovaujant dešiniųjų vyriausybei, atsidūrė tokioje padėtyje, kad būtini skubūs sprendimai didinant gyventojų užimtumą, mažinant nedarbą, tinkamai administruojant Europos Sąjungos (ES) fondų struktūrinę pagalbą, pritraukiant užsienio investicijas, mažinant socialinę atskirtį.

Sveikatos reforma – daugiau žalos negu naudos

Daugeliui Lietuvos žmonių nerimą kelia užsitęsusi sveikatos sektoriaus reforma. Nors daug kalbėta apie vaistų kainos mažinimą, statistika rodo, kad pernai, lyginant su 2008-ųjų pabaiga, kainos išaugo 15,2 proc. Sveikatos priežiūros įstaigų restrukturizavimas taip pat nedavė lauktų rezultatų – dešimtyje rajoninių ligoninių uždarius chirurgijos skyrius, panaikinus antrinio lygio terapijos ir reanimacijos paslaugas, žmonėms, ypač vyresnio amžiaus, tapo tik sunkiau. Planuota sutaupyti šimtus milijonų litų, tačiau statistika rodo, kad sutaupyta vos apie 8 mln. litų. Dėl tokios politikos gerokai sumažėjo ligoninių pajamos, išaugo ligoninių kaštai ūkinėms išlaidoms, diagnostikos priemonėms įsigyti. Apmaudu, kad laikas, per kurį suteikiama kvalifikuota pagalba, tik ilgėja. Ligoninės nėra pasiruošusios priimti išaugusius pacientų srautus, didėja socialinė atskirtis tarp miesto ir kaimo, tuo pačiu auga ir nepasitenkinimas sveikatos priežiūra. Norint pakeisti susidariusią padėtį sveikatos apsaugos sferoje, reikia peržiūrėti vaistų kainų reguliavimo politiką, grąžinti lengvatinius PVM tarifus vaistams. Privalome kuo skubiau įsisavinti ES teikiamą paramą, o šeimos gydytojus už kokybišką aptarnavimą galima būtų ir paskatinti. Daugiau dėmesio reikėtų skirti sveiko gyvenimo būdo propagavimui, ligų prevencijai.

„Iš didelio rašto išeita iš krašto“

Kita ne mažiau svarbi sritis – švietimas. Čia, kaip ir kitur, pradėtos reformos sunkia finansine našta prislėgė Lietuvos žmones. Įgyvendinant aukštojo mokslo reformą, studentai pradėti rūšiuoti į mokančius ir nemokančius už mokslą. Šiemet į pirmąjį kursą priimta 30,4 tūkst. studentų, iš jų valstybė finansuoja tik 17,8 tūkst. – 4 tūkst. mažiau nei pernai. Reformą perėmė bankai, o ekspertai teigia, kad paskolų sistema bankų palūkanoms dengti ir mokestinėms garantijoms kasmet iš valstybės biudžeto „išpumpuos“ apie 150 mln. litų. Planai ikimokyklinio ir neformaliojo ugdymo mokyklas finansuoti „krepšelio” principu reiškia, kad lėšos bus paimtos iš savivaldybių ir paskui joms vėl grąžintos, bet „krepšelis“ padengs tik dalį ugdymo išlaidų, o už likusias ugdymo valandas turės mokėti tėvai. Vadinasi, vaiko išlaikymas lopšelyje ir darželyje dar pabrangs. Manau, kad aukštojo mokslo reformą reikia stabdyti, grįžtant prie daugelyje Vakarų Europos šalių taikomo modelio – moka visi ir po nedaug, nepriklausomai nuo studijų programos. Studijų kreditavimą reikėtų vykdyti per Valstybinį studijų fondą, o ne per komercinius bankus. Taip pat reikėtų atsisakyti „krepšelio“ metodo neformaliajame švietime, ikimokyklinio ugdymo įstaigose, taip pat nereikalingas ir „profiliavimo” modelis.

Kaip gyvenome iki sunkmečio?

Mano atstovaujamos Lietuvos socialdemokratų partijos politika visada buvo nukreipta į žmogų. Socialdemokratų vyriausybės pasiekė, kad augtų pensijos, atlyginimai, socialinės išmokos. Kai buvo teikiama didesnė parama šeimai, išaugo gimusių vaikų skaičius – nuo 30,4 tūkst. 2004-aisiais iki 36,7 tūkst. 2009 metais. Konservatoriai čia rado nišų taupyti – nurėžtos paramos lėšos, „vaiko pinigai”, mokyklose nebeliko nemokamo maitinimo, persekiojamos motinos, per klaidą gavusios didesnę paramą ne dėl savo kaltės.

Nuo 2 319,1 lito 2008-ųjų pabaigoje iki 2 031,2 lito 2010-ųjų pirmą ketvirtį sumažėjo vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, nors vos ne kasdien girdime apie sparčiai kylančias maisto produktų, energetikos, drabužių ir avalynės kainas. Mažinamos pensijos, socialinės išmokos, todėl grėsmingai auga nepasiturinčių žmonių skaičius, šimtai tūkstančių Lietuvos žmonių skursta arba emigruoja į kitas šalis. Per antrąjį šių metų ketvirtį emigravo apie 30,1 tūkst. žmonių – beveik tiek, kiek gimsta per visus metus. Tai negali nekelti susirūpinimo. Esu įsitikinęs, kad būtina iš esmės peržiūrėti visą socialinės apsaugos politiką, grįžti prie socialdemokratų vyriausybių įtvirtintų principų, kad būtų mažinama socialinė atskirtis, didinamas užimtumas, augtų parama šeimai ir vaikams. Žinoma, tam reikia skatinti ir šalies ekonomikos augimą, kurti naujas darbo vietas, ieškoti kitų priemonių.

Ūkininkų bėdos

Panašios bėdos ir žemės ūkio sektoriuje, kuriam paskyriau didelę savo gyvenimo dalį. Apmaudu, kad praėjusiais metais gerokai sumažėjo ūkininkų, mažėjo ir gyvulių skaičius žemės ūkio bendrovėse, mėsos gamyba, taip pat ir mėsos bei jos produktų pardavimas Lietuvos rinkoje. Visi šie negatyvūs rezultatai yra dabar vykdomos žemės ūkio politikos rezultatas. Tokios politikos, kai žemdirbiai yra apkraunami iki šiol nematytais mokesčiais, ūkininkai, padedant ES, tiesiog nuvaromi nuo savo žemės ir atsisako ūkininkavimo. Tai, kad dabar vienas laikytojas teturi vidutiniškai vos 3,6 karvės, įrodo, jog pieno ūkis yra nebeefektyvus. Taip atsitiko ir dėl to, kad pernai net 28,5 proc. nukrito pieno supirkimo kainos, tad ir jo supirkimo apimtys sumažėjo 7,6 proc. arba 106 tūkst. tonų. Manau, padėtis pagerėtų, jei daugiau dėmesio būtų skiriama gamybai didinti, siekiant padidinti ir pasėlių derlingumą bei laikomų gyvulių skaičių, plečiant pasėlių plotus. Reikia nepamiršti, kad turime apie 400 tūkst. ha nedirbamos žemės, kurios didesnė dalis tinka grūdiniams pasėliams. Padėtį pagerintų ir mokesčių politikos peržiūrėjimas, taip pat biurokratinių trukdžių, stabdančių gamybą ir apsunkinančių verslo pradžią, panaikinimas. Reikia supaprastinti statybos leidimo išdavimo tvarką, peržiūrėti ir aplinkosauginius reikalavimus, kurie dabar yra labai sudėtingi. Miestas ir kaimas – glaudžiai susiję, todėl nė viena pusė negalės sėkmingai vystytis, jei nebus siekiama abipusės pažangios plėtros.

Kasmetinė kalėdinė akcija „Šilumos ir ramybės visiems!“

Sušilkime prie žmogiškumo – Šv. Kalėdų laužo
Ir tie, kurie liūdi, ir tie, kurie linksmi.
Ir šilumos lyg duonos atsikandę
Pabūkim linksmesni, pabūkim geresni. . .

Artėja Šv.Kalėdos, o kartu su jomis ir tradicinė, jau devintus metus socialdemokratų organizuojama kalėdinė gerumo akcija „Šilumos ir ramybės visiems!“

Prasideda susikaupimo, susimąstymo metas, kai apgalvojame, ką nuveikėme per praėjusius metus, ko nespėjome, kam ištiesėme pagalbos ranką, kas padėjo mums, ko nepadarėme per skubėjimą. Pabendraukime su seniai matytu draugu, paremkime tą, kuriam labai reikia, paguoskime tą, kuriam per mažai skyrėme laiko, pradžiuginkime dėmesiu ar tiesiog geru žodžiu.

Akcijos „Šilumos ir ramybės visiems!“ komandos aplankys daugybę globos įstaigų, ligoninių, mokyklų, daugiavaikių šeimų ar pabendraus su įvairiomis visuomenės grupėmis, kurioms reikia paramos. Kasmet bandoma pasiekti dar nelankytus, labiausiai nuskriaustus, stokojančiuosius dėmesio, vienišus, sergančius ar vargingai gyvenančiuosius, tačiau neužmirštamos ir per ankstesnes akcijas lankytos šeimos ar vieniši žmonės.

Per akciją nuoširdžiai ir pasiaukojančiai pluša mūsų partijos bičiuliai, aktyviai dalyvauja partijos vadovybė, Seimo nariai, socialdemokračių moterų ir jaunimo sąjungos nariai, Sakaliukai, rėmėjai. Akcija visoje šalyje prasideda nuo gruodžio 20 d. ir vyks iki Kalėdų.

Socialdemokratai sveikina su Šv.Kalėdomis, linki šilumos ir ramybės visiems!

Zita Eidukaitytė

⇨ kę – III kurso studentę Miglę Škadauskaitę iš Šilutės apdovanojo parlamentaras Vytenis Andriukaitis. Vilniaus pedagoginio universiteto, Socialinių mokslų fakulteto III kurse mokosi studentė Rasa Veronika Ražauskaitė. Šešių vaikių šeimoje užaugusią merginą vienkartine stipendija apdovanojo LSDP Finansų komisijos pirmininkas Jonas Budrevičius. Gamtos mokslų fakulteto IV kurso studentę Eriką Višinskytę iš Šilalės rajono vardine stipendija apdovanojo Šilalės rajono meras, LSDP Šilalės skyriaus pirmininkas Albinas Ežerskis.

Vilniaus dailės akademijos Architektūros ir dizaino fakulteto Kostiumo dizaino katedros II kurso studentui Ąžuolui Kavaliauskui premiją įteikė Vilniaus miesto mero pavaduotojas, LSDP Vilniaus miesto skyriaus pirmininkas Romas Adomavičius. Akademijos Architektūros ir dizaino fakulteto III kurso studentui Donatui Šarauskui stipendiją teikė Seimo narys Algimantas Salamakinas. Vytauto Didžiojo universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto IV kurso studentui Rokui Sinkevičiui vardinę stipendiją teikė LSDP prezidiumo narė, 2004-2008 m. kadencijos Seimo narė Violeta Boreikienė. Audronei Minelgaitei – Gamtos mokslų fakulteto antrakursei, užaugusiai 13 vaikų šeimoje – vardinę paramą teikė Kauno rajono meras, LSDP Kauno rajono skyriaus pirmininkas Valerijus Makūnas. Vilniaus universitete Filologijos fakultete prancūzų filologijos besimokančią III kurso studentę Oną Kvašytę, užaugusią 9 vaikų šeimoje, apdovanojo parlamentarė Marija Aušrinė Pavilionienė. Filosofijos fakulteto psichologijos III kurso studentei Ingridai Ravinskytei vardinę stipendiją teikė Seimo narys Bronius Pauža. Europos Parlamento narys Zigmantas Povilas Balčytis vardinę paramą teikė Antano Gustaičio aviacijos instituto orlaivių pilotavimo III kurso studentei Rūtai Pudževelytei iš Vilniaus Gedimino technikos universiteto. Ten pat mokosi ir Egidija Deveikytė iš Utenos. Studentę apdovanojo Seimo narė Milda Petrauskienė. Europarlamentaras Justas Paleckis savo vardo stipendiją įteikė Vilniaus veterinarijos akademijos Veterinarinės maisto saugos specialybės IV kurso studentei Silvijai Martinkutei, užaugusiai 5 vaikų šeimoje. Veterinarinės medicinos specialybės V kurso studentą Mindaugą Televičių apdovanojo parlamentaras Juozas Palionis. Lietuvos kūno kultūros akademijos studentei, „Socialinės pedagogikos“ antrakursei Vaidai Poškutei vardinę paramą įteikė Seimo narys Bronius Bradauskas. Studijų programos „Treniravimo sistemos“ trečiakursį Beną Kentrą iš Šilalės rajono, Kvėdarnos, apdovanojo parlamentaras Jonas Jagminas. Šiaulių universiteto Socialinių mokslų fakulteto ekonomikos studijų III kurso studentui Andriui Jonušui stipendiją įteikė parlamentaras Stanislovas Giedraitis. Socialinės gerovės ir negalės studijų fakulteto Specialiosios pedagogikos trečiakursei Rasitai Kažemėkaitytei vardinę paramą teikė Seimo narys Edvardas Žakaris. Kauno kolegijoje besimokančią Ekonomikos ir teisės fakulteto finansų studijos programos pirmakursę Karoliną Jankauskaitę apdovanojo parlamentaras Edmundas Jonyla.

LSDP informacijos centras

Europa tiesia ranką neįgaliesiems

Vilija Blinkevičiūtė,
LSDP Pirmininko pavaduotoja, EP narė

Ar žinote, kad Europoje beveik kas šeštas gyventojas yra neįgalus? Tai reiškia, kad 80 milijonų žmonių dėl savo negalios, netinkamai pritaikytos aplinkos ar diskriminacinio požiūrio negali visavertiškai dalyvauti socialiniame ir ekonominiame gyvenime. Neįgalieji turi kelis kartus mažiau galimybių įsidarbinti ar gauti norimą išsilavinimą. Krizės sąlygomis šios galimybės dar labiau menksta. Dažnai neįgalieji paskutiniai priimami į darbą ir pirmieji iš jo atleidžiami. Dauguma jų pasmerkti skurdui ir socialinei atskirčiai. Tenka tik apgailestauti, kad neįgaliųjų skurdo lygis šiuo metu yra net 70 proc. didesnis už vidutinį. Europa, siekdama per artimiausią dešimtmetį žymiai sumažinti skurdą ir padidinti savo piliečių užimtumą, privalo ištiesti paramos ranką neįgaliesiems.

Europos Parlamente (EP) pradedame svarstyti Europos Komisijos (EK) parengtą Europos strategiją dėl negalios 2010-2020 m. Bendras strategijos tikslas – suteikti neįgaliesiems daugiau galimybių, kad jie galėtų pasinaudoti visomis savo teisėmis ir visapusiškai dalyvautų visuomenės gyvenime bei Europos ekonomikoje. Džiugu, kad šis dokumentas buvo parengtas, įsiklausius į neįgaliųjų nevyriausybinių organizacijų daugkartinius priminimus, jog strategijoje „Europa 2020“ neatsirado vietos neįgaliesiems. Dabar parengti rimti pasiūlymai, kuriais siekiama iš esmės gerinti neįgaliųjų problemų sprendimą visose srityse.

Viena svarbiausių sąlygų neįgaliųjų socialinei integracijai yra socialinių ir viešųjų paslaugų, transporto infrastruktūros ir aplinkos pritaikymo, informacinių ir ryšių technologijų bei kitų priemonių prieinamumas. Mes galime tik įsivaizduoti, su kokiais sunkumais susiduria aklieji, kurtieji ar judėjimo negalią turintys žmonės, kai nori susirasti darbą, pereiti gatvę, įsėsti į transporto priemonę, pasinaudoti kompiuteriu ar nueiti į koncertą. Šie sunkumai yra praktiškai visose gyvenimo srityse. Tik nedidelė jų dalis yra pritaikyta neįgaliesiems. Todėl Europos EK įsitikinusi, jog būtina plėtoti specialius standartus, kuriuos šalys privalėtų įgyvendinti. Siūloma mažinti kliūtis neįgaliesiems pasinaudoti savo Europos piliečių teisėmis, laisvai dalyvauti socialiniame gyvenime, rekreacinėje ir sportinėje veikloje. Numatoma skatinti ir finansiškai remti perėjimą nuo neįgaliųjų globos institucijose prie kokybiškų pa-slaugų teikimo bendruomenėse.

Tobulintini ir antidiskriminaciniai teisės aktai. Reikia siekti, kad visos šalys juos tinkamai įgyvendintų. Būtina žymiai efektyviau spręsti neįgaliųjų užimtumo problemas. EK privalo nuolat apibendrinti geriausią šios srities patirtį, organizuoti reikiamus tyrimus, teikti šalims metodinę ir finansinę paramą įgyvendinant neįgaliųjų įdarbinimo programas. Labai svarbu, kad neįgalieji gautų tinkamą išsilavinimą bei profesinį pasirengimą. Deja, šiuo metu tai yra sunkiai išsprendžiama problema didesnę negalią turintiems žmonėms. Dėl menkesnio neįgaliųjų dalyvavimo bendrojo lavinimo sistemoje ir darbo rinkoje didėja jų pajamų nelygybė ir skurdas, o taip pat socialinė atskirtis ir izoliacija. Todėl reikia užtikrinti, kad jie galėtų tinkamai pasinaudoti socialinės apsaugos sistemomis, skurdo mažinimo ir socialinio būsto programomis, gautų su negalia susijusią pagalbą ir kitas būtinas paslaugas, dalyvautų pensijų ir išmokų programose. Numatyta, kad kokybiškos sveikatos priežiūros paslaugos turi būti prieinamos visiems neįgaliesiems.

Akivaizdu, kad šios strategijos įgyvendinimas būtų naudingas ir Lietuvos neįgaliesiems, kuriuos nuskurdino valdančiųjų „aritmetinė“ politika. Politikai turi suprasti, jog lygios teisės bei galimybės turi būti ne tik deklaruojamos, bet ir įgyvendinamos. Ir šiam tikslui neturėtų pritrūkti politinės valios bei būtiniausių lėšų. Nacionaliniai biudžetai negali būti balansuojami skurdo ir socialinės atskirties didinimo ar neįgaliųjų sąskaita.

Didžiausia krizės tragedija – nedarbas

Justas Paleckis,
EP narys

Lapkričio pabaigoje Europos Parlamento (EP) socialistų ir demokratų frakcija posėdžiavo Budapešte. Vengrijos sostinėje frakcija susirinko ne atsitiktinai. Šioje šalyje dešinioji Fidez partija gavo konstitucinę daugumą Parlamente, net 16 proc. balsų rinkimuose surinko radikali dešinioji Jobik partija. Įgijus tokią persvarą atmetamos demokratinės žaidimo taisyklės. Štai Konstitucinis teismas paskelbė antikonstituciniu Parlamento sprendimą dėl darbo užmokesčio sumažinimo – valdantieji tuoj šoko riboti Konstitucinio teismo galias socialiniais klausimais.

Socialistų frakcijos lyderis Martinas Šulcas kalbėjo apie tai, kad Europos Sąjungoje (ES) pastebima pavojinga tendencija. Prieš 10 metų pirmą kartą į valdžią atėjo dešinioji ekstremistinė J. Haiderio partija Austrijoje, kurią į koaliciją pakvietė konservatoriai. Tuomet reakcija į tai Europoje buvo griežtai neigiama, lydima pareiškimų ir sankcijų. Dabar nuo dešiniųjų radikalų vis mažiau atsiribojama, jie jau yra vyriausybėse arba palaiko jas Italijoje, Danijoje, Nyderlanduose. O ES lyg ir susitaikė su tuo. Taip neturi būti, socialdemokratai kviečia demokratines dešiniąsias partijas atsisakyti koalicijų su ekstremistais.

M.Šulcas priminė, kad Europos socialistų partijos tikslas yra demokratinis socializmas: socialdemokratinis judėjimas iš esmės yra antikapitalistinis judėjimas. Išskirtini trys pagrindiniai principai: 1. Visi žmonės lygūs – nepriklausomai nuo tautybės, rasės, religijos, išsilavinimo. „Mes, vokiečių socialdemokratai, įpratę sakyti: pas mus nėra ponų ir tarnų“. 2. Mes kovojame už demokratiją, už liaudies valią. Tie, kurie šiuos principus pažeidžia, neturi patekti į valdžią. 3. Socialinė nelygybė – dirva ekstremizmui. Kapitalizmas reiškia daugumos nuskurdinimą ir turto kaupimą nedaugelio rankose. Socialinis saugumas, darbas ir žmogiškasis orumas – mūsų principai. Jeigu nesugebėsime jų įgyvendinti, įsigalės ultradešinieji, skleis baimes, atpirkimo ožiais pavers musulmonus, kitataučius, kitakalbius. Ekstremizmui, rasizmui Europoje turi būti paskelbtas tabu. Mes privalome netoleruoti net anekdotų, nukreiptų prieš juodaodžius ar moteris.

Budapešte buvo priimta mūsų frakcijos deklaracija. Joje skelbiama kova prieš rasizmą, ksenofobiją, nacionalizmą.

Tą pačią savaitę kartu su LSDP pirmininku Algirdu Butkevičiumi ir pirmininko pavaduotoju Justu Pankausku dalyvavome Socialistų Internacionalo tarybos posėdyje, Paryžiuje. Socinterno pirmininkas ir Graikijos premjeras Georgas Papandreu pabrėžė, kad pasaulis įžengė į naują etapą. Praėjus dvidešimčiai metų po Šaltojo karo pabaigos, baigėsi 65 metus trukusi JAV dominavimo pasaulyje (kurį laiką kartu su TSRS) epocha. Suformuluotos svarbiausios dabar išgyvenamos krizės pamokos. Didžiausia iš jų – nereguliuojama rinka, ji gali sunaikinti ne tik ekonomiką, bet ir demokratiją. Pasaulinė finansinė sistema be demokratinės kontrolės neša milžiniškus pelnus finansiniams spekuliantams, smaugia vargingiausius žmones ir valstybes. Žlunga smulkusis ir vidutinis verslas, klesti didysis, pampsta nuo neregėtų pelnų bankai. Nacionalinės valstybės po vieną neišgali susidoroti su finansinių rinkų diktatu, klimato kaitos pavojais. Žmoniją vienija bendros problemos, todėl su JT pagalba reikia sukurti globalią ekonominę tarybą. Susidoroti su krize, padėti silpniausiems lėšų yra. Socinterno siūlomas 0,05 proc. dydžio transakcijų mokestis bankams atneštų 400 mlrd. eurų. Diskusijose daugelis sveikino Socinterno pirmininką su socialistų pergale vietiniuose rinkimuose Graikijoje. Delegatai pabrėžė, kad nedarbas yra pagrindinė krizės tragedija, o jaunimo nedarbas yra dar viena tragedija šios tragedijos viduje. Egzistuoja akivaizdus ryšys tarp ekonominės sėkmės ir socialinio teisingumo – tai įrodo Šiaurės valstybės, kuriose socialdemokratai padėjo pagrindus socialiai teisingai ekonomikai. Po neoliberalų katastrofos socialdemokratai automatiškai neateis į valdžią. Tai priklausys nuo mūsų pastangų ir sugebėjimo įtikinti rinkėjus, kad dešinieji tik pasisavino mūsų retoriką, o iš esmės liko tie patys. Pagrindinė demokratinės kairės žinia: teisingesnis paskirstymas yra ne tik moralės ir politikos, bet ir ekonominio išlikimo klausimas.

Socialistinis internacionalas jungia 161 partiją penkiuose kontinentuose. Į jį priimta ir socialdemokratinės orientacijos partija „Teisingoji Rusija“. Pirmą kartą Socinterno tarybos posėdyje kalbėjo Kinijos komunistų partijos atstovas.

Z. Balčytis Europos Komisijai siūlo koordinuoti ES energetikos infrastruktūros vystymą

Z. Balčytis,
EP narys

Gruodžio 1 d. Europos Parlamento (EP) Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitete (ITRE) europarlamentaras Zigmantas Balčytis už energetiką atsakingam Europos komisarui Giunteriui Otingeriui išsakė pasiūlymus koordinuoti ES energetikos tinklo plėtrą, rekomenduoti energijos rūšių derinius valstybėms narėms bei paskatinti atsinaujinančių šaltinių energetiką ypač tose šalyse, kurios yra priklausomos nuo vieno tiekėjo.

„Mano nuomone, sukurti efektyviai veikiantį ES energetikos infrastruktūros tinklą įmanoma tik tada, kai tinklo plėtra bus koordinuojama bei tinkamiausias jo modelis nustatomas Europos lygmeniu,“ – komiteto posėdyje kalbėjo Z. Balčytis.

Anot europarlamentaro, jei Europos Komisija (EK) imasi sudaryti vieningą visos ES energetikos infrastruktūros žemėlapį, būtų logiška, kad minėta institucija peržiūrėtų valstybių narių nacionalinius energetikos planus ir teiktų rekomendacijas, kokį energijos rūšių derinį pasirinkti matant visos ES poreikių ir galimybių kontekstą.

„EK rekomendacijos galėtų padėti valstybėms apsispręsti dėl investicijų į naujus energetikos objektus, tai iš dalies būtų papildomas saugiklis dėl energijos gamybos ir perdavimo sukoncentravimo vienose rankose. Ši problema gali iškilti, kai kurioms valstybėms narėms planuojant statyti didelius energetinius objektus, tokius kaip atominės jėgainės, ir neturint tam pakankamų lėšų, todėl privatiems strateginiams investuotojams gali būtų perduotas energetikos infrastruktūros, kaip perdavimo tinklų, valdymas, o tai tikrai nepadidintų bendro ES energetinio saugumo ir neužtikrintų geresnių kainų mūsų vartotojams ,“ – sakė Z.Balčytis.

Parlamentaro teigimu, valstybėse narėse energijos trūkumo ir priklausomybės nuo vieno tiekėjo problemas galima būtų spręsti labiau paskatinant atsinaujinančių šaltinių vystymą.

„Šiandien energija, pagaminta iš atsinaujinančių šaltinių, yra brangesnė, negu dabar gaminama atominė energija, todėl būtų naudinga, jei ES finansiniais instrumentais valstybėms narėms, prisiėmusioms didesnius įsipareigojimus negu numatyta 20/20/20 strategijoje, padėtų kompensuoti išaugusius kaštus dėl atsinaujinančių šaltinių dalies padidėjimo. Ateityje šis gamybos kainų santykis turėtų keistis alternatyviosios energetikos naudai ir dabar padarytos investicijos atsipirktų didesniu energetiniu saugumu, labiau aplinką tausojančia energetika“, – įsitikinęs Z.Balčytis.

Europarlamentaro nuomone, Europa turėtų pirmiausia investuoti tik į tokius energetinius projektus, kurie suteikia didžiausią pridėtinę vertę ir naudą Bendrijos ekonomikai, energetiniam saugumui ir ypač ES nepriklausomos vidaus energetikos rinkos sukūrimui.

Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcija

Rengta kartu su Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso grupės Lietuvos delegacija.

Pasirūpinkime aktyviu Šilalės gyventojų laisvalaikiu

Toma Eisimantaitė

Būsima kandidatė į Šilalės rajono savivaldybę Toma Eisimantaitė sako, kad šiuo metu kitur savo kandidatūros nė neįsivaizduotų, nes gimtajame krašte jaučiasi esanti savas žmogus, todėl nori kartu su šilališkiais gražinti miestą ir džiaugtis kartu su jais.

„Esu pakankamai subrendusi, kad ne tik matyčiau paprastų žmonių bėdas, bet ir žinočiau, kaip jas išspręsti. Patirties įgijau dar priklausydama socialdemokratinio jaunimo organizacijoje. Bet didžiausias mano vedlys į šį kelią buvo mūsų dabartinis europarlamentaras Zigmantas Balčytis. Visada laikiau jį didžiuliu autoritetu, nes šis politikas buvo arti gyventojų, kaip ir arti kiekvieno iš mūsų paauglių, išdrįsusių paragauti politikos skonio. Jaunimo atstovai dažnai būdavome vadinami „balčytukais“. Į rimtesnę LSDP veiklą įsitraukiau beveik prieš trejus metus. 2005-2009 m. studijavau KU visuomenės sveikatos bakalaurą ir dirbau Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biure. Visas mano darbas buvo susijęs su gyventojų sveikatos stiprinimu, išsaugojimu, profilaktika. Džiaugiausi šiuo darbu, bet nuolat pasvajodavau – kai būsiu vyresnė, tikrai grįšiu į Šilalę, sukursiu ten šeimą, saugiai pasensiu ir rūpinsiuos savo pažįstamos visuomenės sveikata“, – pasakoja pašnekovė.

Vėliau mergina pradėjo mokytis Mykolo Romerio universitete sveikatos politiką ir valdymą. O pernai, sužinojusi, kad yra galimybė grįžti į Šilalę ir dirbti lygiai tokį patį darbą, nė nesudvejojo.

„Manau, kad mano patirtis jaunimo organizacijoje, vėliau partijoje, studijose bei darbe ir paskatino ryžtis dalyvauti rinkimuose. Jaunimui svarbu siekti užsibrėžtų tikslų, integruotis į nusistovėjusią visuomenę su savo naujomis idėjomis. Būsiu atvira - jeigu norime, kad Šilalė netaptų tik „saugi poilsio zona pagyvenusiems žmonėms“, turime leisti jaunimui grįžti į mūsų rajoną ir suteikti galimybes čia įsitvirtinti, būti pripažintiems. Juk ir jaunas žmogus yra suinteresuotas padėti vyresniesiems, kuriant patogią, saugią aplinką“, – sako politikė.

Šiuo metu Toma dirba Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biure visuomenės sveikatos priežiūros specialiste. Ji tiesiogiai dirba su Šilalės rajono visuomene.

„Manau, kad daugeliui Šilalės jaunų žmonių trūksta galimybių. Šilališkius pažįstu, todėl žinau, ko jiems reikėtų. Pati Šilalė, tik-riausiai, daugelis gyventojų man pritartų, yra pilna viešų paslapčių. Galbūt reikėtų skirti dėmesio toms paslaptims, nes čia dažniausiai ir slypi miesto, rajono gyventojų problemos, nepasitenkinimai. Pirmiausia privalome pasirūpinti, kad žmonės turėtų, kur aktyviai praleisti laisvalaikį. Turime salę, kur žmonės gali pasportuoti, tačiau trūksta informacijos apie darbo laiką, apie tai, kad joje gali lankytis kiekvienas. Pati esu šiaurietiško ėjimo entuziastė, todėl noriu, kad daugiau gyventojų susirūpintų savo sveikata. Fizinis aktyvumas yra didžiausia dovana mūsų sveikatai, kuri gali nieko nekainuoti. Planų turiu ir daugiau, bet svarbiausia – atsižvelgti į visuomenės norus“.

Panevėžio rajonas turi galimybių konkuruoti

29-erių metų Domas Petrulis, baigęs politikos mokslų studijas Vytauto Didžiojo universitete, socialdemokratine idėjų sklaida susidomėjo dar besimokydamas.

„Įsiliejau į Lietuvos socialdemokratų gretas, aktyviai dirbu Lietuvos socialdemokratinio jaunimo sąjungoje – šiuo metu esu jos valdybos narys. Panevėžio rajone gimiau ir užaugau – stengiausi niekada neprarasti ryšio su savo gimtuoju kraštu, jo žmonėmis. Galvoju, kad Panevėžio rajonui reikia novatoriškų idėjų, veržlumo, naujų technologijų ir, svarbiausia, investicijų bei naujų darbo vietų. Investicijos yra labai subtilus dalykas – jos dažniausiai keliauja į tą teritoriją, kur tikimasi greičiausios (sąlyginai) ir didžiausios grąžos. Ar Panevėžio rajonas turi galimybių konkuruoti su kitais Lietuvos regionais? O gal ir su Vidurio bei visa Rytų Europa? Atsakymas paprastas – gali! Panevėžio rajono geografinė padėtis itin palanki steigtis transporto ir pervežimų kompanijoms, logistikos centrams (logistika), kaimo turizmui (nuostabi aplinka – upės Nevėžis, Lėvuo, Panevėžio r. stumbrynas), kvalifikuota darbo jėga – išsilavinęs, veržlus ir ambicingas jaunimas (KTU Panevėžio filialą baigusieji). Ko reikia dar?“, – klausia būsimasis kandidatas ir priduria, jog labiausiai reikia noro ir vizijų.

„Štai buvęs Airijos Premjeras Bertie Ahern dėl užsienio investicijų kovėsi kaip liūtas – vos tik sužinojęs, kad tarptautinė IT kompanija domisi investicijomis Airijoje, naktį atsikeldavo iš lovos ir skrisdavo į susitikimus su investuotojais. Koks užkrečiantis entuziazmas! Entuziazmas, kuris skraidina, kuris pakelia, kuris pildo net pačias neįtikinamiausias svajones. Žinoma, politikoje entuziazmas atsimuša į realius galios žaidimus, kur viskas yra derinama ir susitariama užkulisiuose. Bet aš suprantu, kad entuziazmas turi derėti su įsiklausymu į visuomenės ir bendruomenių balsą. Kuo daugiau dialogo, tuo daugiau ir rezultatų“, – teigia Domas.

Šiuo metu D.Petrulis vadovauja fondui „Nebūk abejingas“, kuriame tenka bendrauti su verslo atstovais. Anot Domo, politikoje kaip ir versle, reikia drąsių ir inovatyvių sprendimų, gerų vadybinių įgūdžių ir svarbiausia – nuoširdaus atsidavimo veiklai.

Domas Petrulis

Kaunui reikia pokyčių

Darius Razmislevičius

„Esu paprastas žmogus, kasdien susiduriantis su rūpesčiais. Žinau kauniečių problemas, matau galimus jų sprendimus ir, svarbiausia – noriu dirbti žmonėms Turiu daug energijos, ryžto, užsispyrimo, kompetencijos ir drąsos. Tikiu, kad galiu visa tai panaudoti tinkamai. Manau, žmonės pastebės mano nusiteikimą ir jį įvertins“, – sako būsimasis kandidatas į Kauno savivaldybės tarybą trisdešimtmetis Darius Razmislevičius.

Dariaus teigimu, teisingesnio ir solidaresnio gyvenimo troškulys mus skatina siekti pokyčių. Pokyčių, kurie kiekvienam žmogui – gydytojui, mokytojui, troleibusų vairuotojui ar senjorui garantuotų orų bei teisingą gyvenimą, kurio jis nusipelnė.

„Pokyčiai – didžiausia motyvacija, kurios skatinamas žmogus aktyviai dirba ir siekia gerovės. Visuomet buvau aktyvus visuomenininkas, tačiau Kauno miesto taryba – aukštesnis sprendimų priėmimo lygis, kuriame galima išspręsti aibes įsisenėjusių ir žmonėms aktualių bėdų“, – mano Darius.

Savo įmonę įsteigęs ir jai vadovaujantis D.Razmislevičius džiaugiasi sėkme, nors dabartiniai valdantieji, jo nuomone, daro viską, kad smulkusis verslas neišgyventų. Už įmonės sėkmingą veiklą Darius dėkingas savo kolektyvui. Tačiau politikas sako, suspėsiantis dirbti ir savivaldybėje.

„Didelė vietos problema yra duobėtos gatvės ir kiemai. Suprantu miestiečių pyktį, kai visą vasarą gatvės buvo beveik neremontuojamos, o kelininkai pasirodė spalio mėnesį, jau prasidėjus lietums. Manau, kad pinigai turėtų būti skiriami esamų kelių rekonstrukcijai, o ne naujų ir stambių transporto mazgų kūrimui. Kita problema – viešojo transporto keleivių spūstys. Jų išvengtume, planuodami ir reguliuodami keleivių srautus. Kaunas turėtų susirūpinti verslo aplinka, darbo vietų kūrimu, nes universitetus baigę studentai šį miestą palieka. Privalome išnaudoti Kauno Laisvosios ekonominės zonos privalumus. Svarbu, kaip atrodo reprezentacinės miesto vietos – Laisvės alėja, senamiestis, atkarpa nuo centro iki Karaliaus Mindaugo prospekto, kur formuojasi Akropolio ir Žalgirio arenos ansamblis. Šiose zonose būtina užtikrinti viešąją tvarką, apšvietimą, kad miestiečiai ir Kauno svečiai pagaliau galėtų vakare pasigrožėti miestu, nesibaimindami dėl savo saugumo. Tikiu, kad susitelkus miesto bendruomenei ir verslui, o politikams parodžius drąsą, galime pasiekti nedidelių, tačiau ryškių pergalių“.

Tarybos nario mandatas praplėstų galimybių spektrą

LSDP sąrašo aštuntoje vietoje esantis Aurimas Daukantas – vienas tų jaunimo atstovų, kurie ne vienerius metus dirba nevyriausybinėse organizacijose. Anot Aurimo, dažnai bendraudamas su Mažeikių rajono gyventojais, pradedi suprasti, kokios problemos, kokie rūpesčiai kamuoja žmones.

„Visada, kiek galėdamas, stengiuosi padėti spręsti tas problemas, bet kartais tiesiog pritrūksta galimybių. Esu įsitikinęs, kad tarybos nario mandatas kur kas labiau praplės galimybių spektrą, leis aktyviau prisidėti prie rajono žmonių aktualiausių problemų sprendimo. Mano stipriosios savybės, tokios, kaip jaunatviškas energingumas, veržlumas bei atkaklumas pastebimai pagyvintų ir pagerintų tarybos darbo kokybę. Atstovauju jaunajai politikų kartai ir noriu įrodyti, kad ne visi politikai savo interesus iškelia aukščiau eilinių žmonių interesų“, – sako A.Daukantas.

Aurimas gimė ir užaugo Mažeikiuose, matė, kaip nuo Nepriklausomybės atkūrimo miestas keitėsi; deja, rezultatas, pasak jaunojo politiko, ne visai toks, kokio norėtųsi.

„Buvo galima padirbėti kur kas stipriau, dabar turėtume solidesnį, gražesnio ir labiau sutvarkyto miesto vaizdą. Kiekvienas, mane artimiau pažįstantis, pripažins, kad esu konkretus žmogus, visada užsibrėžiu aiškius tikslus ir žinau, kokiomis priemonėmis jų siekti. Nežarstau pažadų, nekvailinu žmonių, bet galiu patikinti, kad stengiuosi būti kuo arčiau žmonių, padėsiu spręsti bėdas, verčiančias nerimauti“, – teigia Aurimas.

O nerimauti verčia jaunimo užimtumo stoka. Aurimas įsitikinęs, kad Mažeikių rajonas tikrai gali turėti vaikų dienos centrą, o mokyklos turi būti atvertos jaunimui nuo ankstyvo ryto iki vėlyvo vakaro. Be to, rajone trūksta sporto bazių. Tam reikalingas dialogas tarp rajono verslo bei valdžios atstovų. Itin opi problema Mažeikių rajone – vienas didžiausių Lietuvoje nedarbas.

„Situacija pagerėtų, didinant viešųjų darbų apimtis. Tokiu būdu, laikinai pajamų netekę žmonės galėtų lengviau išgyventi. Dabartinės rajono tarybos nariai vis dažniau užsimena apie siūlymus privatizuoti savivaldybės įmones. Kovosiu, kad tai nebūtų įgyvendinta, nes privatizacija tik dar labiau sumažintų dirbančiųjų skaičių, neabejotinai pakiltų paslaugų kainos“.

Aurimas Daukantas

Su šaltuku ir pusnimis sugrįžta didžiausios metų šventės – Kūčios, Šv. Kalėdos ir Naujieji Metai

Gruodžio 24 d. naktis – pati ilgiausia, o nuo 25 d. saulė grįžta, ir dienos vėl ima ilgėti. Sakoma, kad Kūčių vardas kilęs iš ritualinio patiekalo – kūčių, kurios senolių gamintos iš šutintų kviečių, miežių, žirnių, pupų su aguonų pienu ar medumi. Kūčiomis vadino apeigų vakarienę, pagal ją pavadino visą dieną.

Nuo seno sakyta, kad iki Kūčių reikia baigti visu svarbiausius darbus. Sėsdavo prie Kūčių stalo tik susitvarkę, švarūs ir gražinę visas skolas. Buvo sakoma, jei to nepadarysi – visus metus skolose skęsi. O svarbiausia – per Kūčias susitaikydavo su artimaisiais ir kaimynais. Visą Kūčių diena protėviai stengdavosi nieko nevalgyti, todėl visi laukdavo vakarienės. Svarbiausia, kad patiekalų būtų tiek, kiek metai turi mėnesių – dvylika.

Kūčios garsios įvairiais prietarais ir burtais. Kuokštelį šieno pakišdavo po staltiese, tik tuomet nešdavo valgius ant stalo. Tai simbolizavo Kristaus gimimą ant šieno. Vėliau išgalvota traukti žoles ar šiaudus. Kieno šiaudas ilgiausias – tas ilgiausiai gyvens. Per Kalėdas iš trobos į trobą eidavo Kalėdų senis arba Kalėda.

Kaip Naujuosius metus sutikdavo mūsų senoliai? Vienas iš labiausiai paplitusių būdų – laimės liejimas. Ištirpinę indelyje vaško, staigiai jį išpildavo į indą su vandeniu. Ištraukę iš vandens sukietėjusį gabalą, iš jo sprendė, kokių įvykių galima tikėtis kitais metais. Buvo tikima: kaip sutiksi Naujuosius, taip gyvensi visus metus.

LSDP informacijos centras

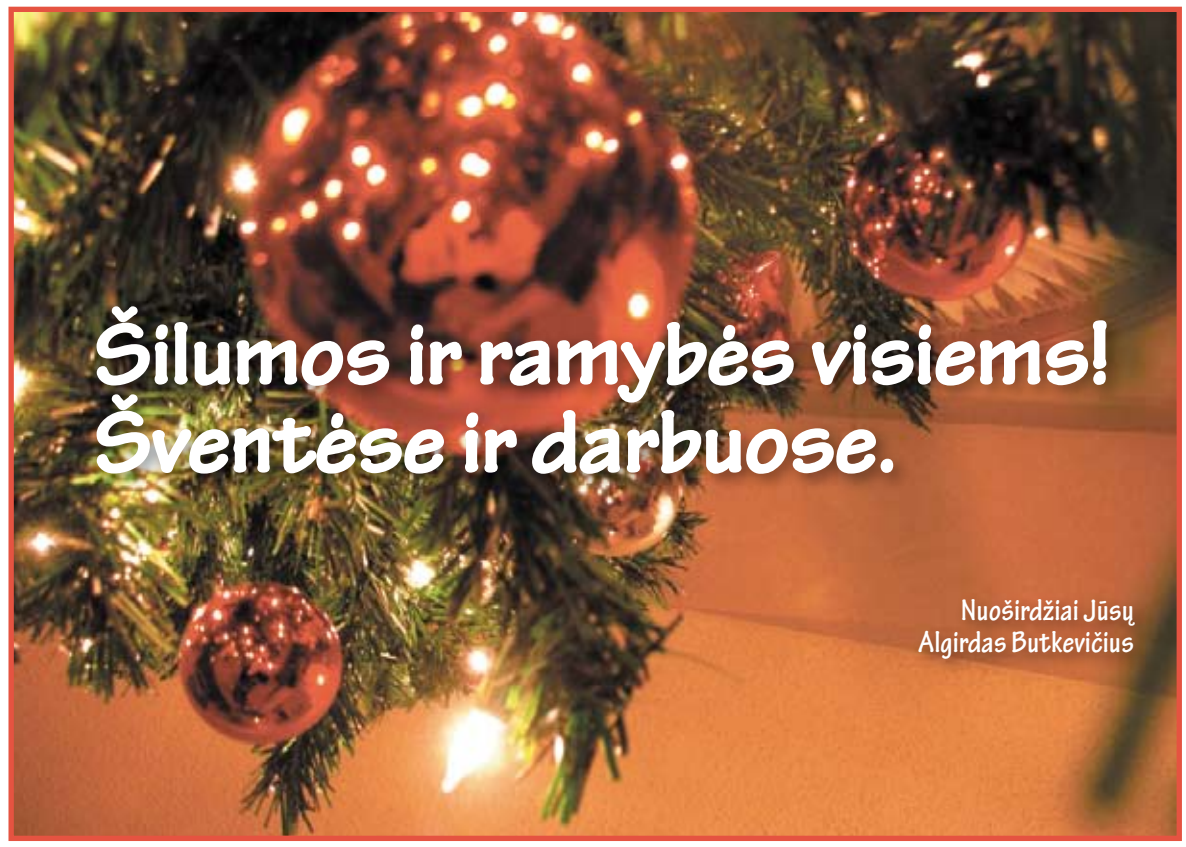

Garbingo 85- ojo jubiliejaus proga!

LSDP bičiuliai sveikina partijos Garbės narį Jurą Požėlą. Žmogaus gyvenimas matuojamas ne metais, o nuveiktais darbais. Akademikas J. Požela vienas iš tokių žmonių, kurio darbais ir atradimais gali didžiuotis visa Lietuva Belieka palinkėti neblėstančios energijos ir sveikatos.

Receptai!

Lilijos Petraitienės keptas kalakutas Kalėdoms

Klaipėdietės Lilijos Petraitienės mama kaime augina kalakutus, ne mėsinius, bet tikrus lietuviškus. „Ir visada iš jos sulaukiu kalėdinės dovanos – nupešto ir išmėsinėto kalakuto", – pasakoja Lilija.

Kad Kalėdinis stalas būtų puošnus, kalakutas turi būti kepamas visas, nesupjaustytas. Kad mėsa būtų minkštesnė, kalakutą reikia palaikyti marinate apie parą, galima ir ilgiau. Marinatas gaminamas iš obuolių sulčių ir viso spektro prieskonių, kokių tik yra namie (parinkti labiau tinkančius paukštienai). Prieš kepant kalakutą nusausinti, ištrinti prieskonių mišiniu (prieskonių mišinys maišomas su medumi, šiek tiek dar majonezo), į vidų kišami obuoliai ir džiovintos slyvos. Kepama apie 2 val. Jei kalakutas didesnis, kepama pustrečios val. Iškeptą kalakutą Lilija rekomenduoja papuošti. Jo kojoms iš popierinių servetėlių padaryti „pentinus", aplink dar papildomai pridėti keptų obuolių. Skanaus!

Lilija Petraitienė mėgsta pajuokauti. Kartu su Seimo nare Irena Šiauliene sveikino dienraštį „Klaipėda" 65-ojo gimtadienio proga, o dovanodamos gyvą antį, linkėjo: „Geriau jau gyva, nei laikraštinė..."

GEROS NUOTAIKOS!

Ateina sūnus pas mamą ir klausia:
- Mama, o kas dovanas neša? Kalėdų senis?
- Taip, sūnau.
- O kas vaikus atneša? Gandras?
- Na taip, tu teisus.
- O tai kam mes tėtį laikome?

* * *

- Va tau, sūnau, Kalėdoms dovana, – tarė tėvas, įteikdamas gitarą.
- Ačiū! Pala, o kodėl ji be stygų?!
- Ne viskas iš karto, sūnau, išmoksi grot, tada ir stygas nupirksim…

* * *

- Tėvas aiškina savo trejų metų sūnui: „Ne, Kalėdų Senio elnias nėra arklys su antenomis…"

L	G	M	E	D	Ą	Z	Č	I	J	T	U	A	S
S	A	O	I	A	T	N	E	D	U	T	S	A	S
I	T	Ą	R	Ž	S	A	T	E	Ž	D	U	I	B
L	Į	R	Ų	K	Ū	Č	I	U	K	A	I	N	V
E	V	I	R	A	M	A	S	F	D	Į	Č	Š	A
N	I	E	K	M	U	O	K	O	S	A	I	L	R
E	L	Š	Ų	I	Ž	S	A	D	R	A	V	D	E
S	S	U	A	N	S	D	D	A	K	D	E	A	A
Ų	I	T	O	A	R	Y	E	S	I	V	L	S	K
D	R	A	T	S	I	E	B	M	Š	E	U	A	I
Ė	A	S	A	J	O	G	E	Ė	K	N	R	Y	L
L	K	I	N	A	N	L	I	S	I	T	T	K	Y
A	A	D	K	A	L	Ė	D	O	S	A	I	L	V
K	Ž	Y	K	A	I	T	A	S	O	S	M	A	D

Atsakykite į klausimus, o teisingus atsakymus radę kryžiažodyje išbraukite.

1. Svarbiausia žiemos šventė – gruodžio 25 d.
2. Gyvūnas, kuris puikuosis ateinančiais metais. Remiantis kinų horoskopu, 2011-ieji šio gyvūno metai.
3. Kūčių vakarienės metu tradiciškai ant stalo turi būti ... patiekalų (skaičius).
4. Būtybė, kurios per Kalėdas labiausiai laukiai vaikai (2 žodžiai).
5. Kandidatas į Seimą Marijampolės 29-oje rinkimų apygardoje – Albinas ... .
6. Kokio produkto nevalgome per Kūčias?
7. „Šližikai" lietuviškai.
8. Geriausiai besimokantieji aukštosiose mokyklose kasmet apdovanojami socialdemokratų kalėdinėmis premijomis. Kas ta socialinė grupė, besimokanti universitetuose, kolegijose, akademijose?
9. Medis, be kurio neįsivaizduojamos žiemos šventės.
10. Namo stogo dalis, per kurią, pasak legendos, į namus patenka Kalėdų senelis.
11. Seimo narys, socialdemokratas, siūlęs Kūčias paskelbti nedarbo diena (vardas ir pavardė).
12. Laikotarpis, krikščionių religijoje pažymintis laiką iki Jėzaus gimimo. Tuo metu susilaikoma nuo linksmybių.
13. Vaisingumo simbolis, vaisius kietu kevalu, būtinas Kalėdų stalui.
14. Pagrindinis metų įstatymas, gruodžio mėnesį priimamas Seime.

"Socialdemokratas" redaktorė Evelina Butkutė (8 5) 2396327. LSDP informacijos centras: Auksė Kontrimienė (8 5) 2396327, Gediminas Kirkilas (8 5) 2396609. ISSN 2029-3933